

ด่วนที่สุด

ที่ อว (ปคร) ๐๒๑๓/๔๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่..... 3294
รับที่(อีเมล).....
วันที่- 9 ส.ค. 2564 9.644

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๔๗๔๒ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. ๒๕๖๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พิจารณาแล้ว เห็นควรรับทราบรายงานดังกล่าว เนื่องจากเป็นรายงานที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายภาครัฐและความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เอกชน และอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการสร้างความมั่นคงทางอาชีพและการดำรงชีวิต ส่วนบุคคลระยะยาว การจัดสวัสดิการบนฐานของแนวคิด “สิทธิพลเมือง” การสร้าง “หุ้นส่วน” จากภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อเตรียมการในการรองรับการก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย ซึ่งต้องมีการเตรียมการตั้งแต่วัยเด็ก วัยแรงงาน การพิจารณากำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาที่อิงข้อมูลที่เป็นบริบทของผู้สูงอายุไทยสามารถตอบสนองความต้องการ ความคาดหวังและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุไทยได้ดีกว่าการศึกษาข้อมูลจากต่างประเทศเพียงอย่างเดียวซึ่งแต่ละประเทศอาจมีบริบทที่แตกต่างกัน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีการจัดทำแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ซึ่งในฉบับปรับปรุงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีแผนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ คือ แผนงานที่ ๘ รองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ และมีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) กรมกิจการผู้สูงอายุ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมด้านสังคมผู้สูงอายุ เช่น การพัฒนาระบบสารสนเทศบริหารศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของคณะกรรมการวิชาการเชิงเทคนิคด้านสังคมสูงวัย องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (ISO/TC 314 Ageing Society) เพื่อเป็นการยกระดับการส่งเสริมระบบการจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ควรมีการเปรียบเทียบสถานการณ์กับปีที่ผ่าน ๆ มา ในประเด็นและมาตรการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้เห็นว่าการดำเนินการตามประเด็นและมาตรการนั้น ๆ มีผลอย่างไรต่อสถานการณ์ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อน แก้ไข/ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรการเชิงรุกต่อไป รวมทั้งในข้อเสนอเชิงนโยบายต่าง ๆ หากมีการกำหนดกลไก หรือหน่วยงานที่ต้องดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ จะช่วยให้เกิดการผลักดันหรือขับเคลื่อนมาตรการนโยบาย และการติดตามผลได้ดียิ่งขึ้น

๒. ควรมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและทำงานร่วมกันแบบภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งชุมชน เพื่อเป็นกลไกในการหนุนเสริมการรวมตัวกันของผู้สูงอายุในรูปแบบต่าง ๆ ในการพัฒนาศักยภาพ ทั้งชมรมผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ซึ่งต้องใช้แนวคิดพื้นที่การเรียนรู้ที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ เป็น Universal design และเรียนรู้ร่วมกันระหว่างวัยหรือพหุวัย

๓. ในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ นอกเหนือจากการมี โรงเรียนผู้สูงอายุแล้ว ควรพัฒนาและส่งเสริมให้มหาวิทยาลัย/วิทยาลัย พัฒนาตนเองเป็นมหาวิทยาลัยวัยที่สาม (University of the Third Age : U3A) ที่มีการพัฒนาโปรแกรมการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้สูงอายุในมิติต่าง ๆ ทั้งรูปแบบการเรียนรู้ในพื้นที่จริงและการเป็นมหาวิทยาลัยวัยที่สามเสมือน (VU3A) รวมทั้งการส่งเสริมการรวมกลุ่มตามอัธยาศัยของผู้สูงอายุ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม